

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin pesien hävittämistä ja pesinnän estämistä

Hakija

Asunto Oy Heikinpohjantie 4

Asia

Lupahakemus tervapääskyn pesien poistamiselle ja mahdolliselle pesinnän estämiselle kansanterveyden turvaamiseksi Savonlinnassa, Etelä-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hävittää tervapääskyn (*Apus apus*) mahdolliset pesät katto remontin yhteydessä keväällä 2024 ja mahdollisesti estää pesinnän vuonna 2024. Poikkeuslupaa haetaan kansanterveyden turvaamiseksi.

Katto remontissa uusitaan alkuperäinen vesikate vuodelta 1958. Vanhat vesikourut ja syöksytorvet puretaan. Rikkoutuneet ja huonokuntoiset räystäslaudat uusitaan. Vanha tiilikate, läpivientien pellitykset, kattoturvatuoitteet, ruoteet, tuuletusrimoitus ja aluskate puretaan umpilaudoitukseen asti. Puretut rakenteet suojataan huolellisesti kosteusvaurioiden välttämiseksi. Umpilaudoituksessa olevat huonokuntoiset laudat uusitaan. Myös tuuletusputket uusitaan yläpohjatilaan asti ja niihin asennetaan jäätymissuojat. Antenni johtoineen poistetaan, ja läpiviennin kohta paikataan laudoituksessa.

Remontti on tarkoitus toteuttaa ennen pesimäkautta, 1.3.-30.4.2024, mutta hakemukseen on lisätty säävarausta 31.5.2024 asti. Remontti tehdään keväällä, koska silloin on paremmat sääolosuhteet kattoremontin tekemiseen kuin syksyllä. Taloyhtiö sai 30.11.2023 osakkaalta tiedon katossa pesivistä tervapääskyistä. Osakas oli löytänyt ullakolta pesästä pudonneen poikasen ja hoitanut sitä täysikasvuisuuteen asti. Osakkaan mukaan talon ympäristössä lensi heinä-elokuun vaihteessa noin 10–20 tervapääskyä. Pesäpaikkoja ei pystytty tarkasti osoittamaan, koska ne ovat piilossa katon sisällä ja paljastuvat vasta remontin aikana. Taloyhtiön hallitus tai isännöitsijä eivät ole havainneet tervapääskyjä tai pesiä. Isännöitsijä haluaa kuitenkin varmistaa pääskyjen pesintämahdollisuudet, ja ehdottaa, että räystäään alle asennetaan vanerisia tervapääskynpönttöjä korvaamaan mahdollisesti häviäviä pesäkoja.

Määräykset, joita hakemus koskee

Tervapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu lintulaji. Lisäksi laji on erittäin uhanalainen. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rahoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuтонаikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesän vahingoittaminen on kiellettyä myös lisääntymiskauden ulkopuolella, jos kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Tervapääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista kyseisessä pykälässä mainituilla perusteilla. Kielloista voidaan poiketa, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai saavuttamiselle ja jollei muuta

tydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden, lentoturvallisuuden tai muun yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan hävittää tervapääskyjen pesät ja estää niiden uudet pesinnät alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.5.2024 asti.
- 2 Kaikkien lintujen pesintä kattorakenteissa tulee pyrkiä estämään etukäteen remontin aikana sellaisissa paikoissa, joissa pesintää jouduttaisiin remontin takia häiritsemään.
- 3 Remontin valmistuttua talon yhteyteen, esimerkiksi räystäiden alle, tulee asentaa vähintään kahdeksan (8) tervapääskylle sopivaa pesäpaikkaa ilman aiheutonta viivytystä.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida vuoden loppuun (31.12.2024) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen diaarinumerolla VARELY/6911/2023 varustettuna. Raportista tulee selvittää kattoremontin toteutunut ajankohta, löydettyjen tervapääskyn pesien määrä sekä asennettujen keinopesien määrä.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n edellytykset poikkeuslupan myöntämiselle. Kattoremontti on tarpeen kansanterveyden turvaamiseksi, koska jos kyseessä oleva alkuperäinen tiilikatto alkaa vuotaa, sadevesi pääsee talon rakenteisiin. Veden aiheuttamat mikrobivauriot voivat aiheuttaa vakavia terveyshaittoja talon asukkaille. Remontin toteuttamiselle ei ole muuta tyydyttävää vaihtoehtoa.

Tervapääskyt saapuvat Suomeen tyypillisesti toukokuun puolivälin jälkeen ja munivat kesäkuun alussa. Hakemuksen mukaan remontti pyritään toteuttamaan ennen tervapääskyjen saapumista pesimäpaikoilleen, mutta säätilanteen niin edellyttäessä remontti voi venyä toukokuulle asti. Tällöin tervapääskyt eivät välttämättä pääse heti tutustumaan vanhaan pesimäpaikkaansa ja saattavat siirtyä muualle. Tällä luvalla tervapääskyjen vanhat pesät saa poistaa ja uudet pesinnät estää 31.5.2024 asti.

Katon rakenteissa saattaa pesiä myös varpusia ja pikkuvarpusia. Ne eivät ole pesäpaikkauskollisia lajeja, joten niiden vanhojen pesien poisto ja pesinnän estäminen ei vaadi poikkeuslupaa. Niiden pesinnän häiritseminen ja käytössä olevien pesien hävittäminen on kuitenkin kiellettyä, joten hakija vastaa siitä, että uusien pesintöjen synty estetään ennalta. Esimerkiksi pikkuvarpuset voivat aloittaa pesinnän jo huhtikuussa, joten niiden pesintä on tarpeen estää hyvissä ajoin, jotta remontti voidaan toteuttaa keskeytyksettä. Tämä on helpointa tehdä aloittamalla kattoremontti ennen pesinnän alkamista, jolloin kaikki tarpeelliset pesinnät saadaan varmasti ehkäistyä. Linnut pesivät esimerkiksi kattotiilien alla, räystäissä, löysien peltien alla ja tuulilautojen takana, joten niiden löytäminen muuten voi olla hyvin vaikeaa.

Tervapääsky on erittäin uhanalainen laji, joka pesii nykyään lähes yksinomaan rakennusten koloissa. Tulevaisuudessa sitä uhkaa muun muassa pesäpaikkojen vähentyminen rakennusten saneerausten ja uuden rakennustekniikan käyttöönoton

myötä. Tervapääskyn vanhojen pesien poistaminen ja pesinnän estäminen kyseisen rakennuksen katossa ei kuitenkaan vaaranna niiden suojelun tasoa, koska vaikutus kohdistuu hyvin pienelle alueelle ja hävitettäviä pesäpaikkoja korvataan vähintään kahdeksalla tekopesällä. Talon ympärillä on lentänyt osakkaan arvion mukaan heinä-elokuun vaihteessa 10–20 tervapääskyä, joista osa on voinut olla poikasia. Tervapääskykolonioissa on keskimäärin 3–8 pesivää paria, ja tervapääsky tarvitsee tyypillisesti vähintään 2–4 sopivaa pesäkoloa asettuakseen pesimään paikalle. Kahdeksan pesäpönttöä tarjoaa kolonialle riittävän mahdollisuuden pesiä rakennuksen yhteydessä myös kattoremontin jälkeen. Pesäpaikkoja voidaan tarjota myös enemmän, jolloin kolonialla on mahdollisuus kasvaa. Tekopesät on asennettava ilman aiheutonta viivytystä kattoremontin valmistuttua, jotta tervapääskyt voivat asettua pesimään niihin jo samana tai seuraavana kesänä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Kattoremontti on pystyttävä aloittamaan mahdollisimman nopeasti, jotta työt voisivat valmistua ennen tervapääskyn pesimäaikaa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Etelä-Savon ELY-keskus kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Etelä-Savon Lintuharrastajat Oriolus ry morakhai@gmail.com

SLL Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri ry etela-savo@sll.fi

Savonlinnan kaupunki kirjaamo@savonlinna.fi

Suoritemaksu 150 €

Tämä asiakirja VARELY/6911/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6911/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 08.02.2024 14:58

Esittelijä Merimaa Kaisa 08.02.2024 14:46

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi_hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.